

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 16. november 2020
(OR. en)

12285/20

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0167 (NLE)

ENV 662
COMER 154

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU OTSUS, mis käsitleb ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli Baseli konventsiooni IV lisa ning II ja IX lisa teatavate kannete muutmise ettepanekute Euroopa Liidu nimel esitamist konventsiooniosaliste konverentsi 15. istungil kaalumiseks ning Euroopa Liidu nimel nimetatud istungil võetavat seisukohta seoses teiste konventsiooniosaliste esitatud kõnealuse konventsiooni IV lisa ning II, VIII ja IX lisa teatavate kannete muutmise ettepanekutega

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2020/...,

...

**mis käsitleb ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli
Baseli konventsiooni IV lisa ning II ja IX lisa teatavate kannete
muutmise ettepanekute Euroopa Liidu nimel esitamist
konventsiooniosaliste konverentsi 15. istungil kaalumiseks
ning Euroopa Liidu nimel nimetatud istungil võetavat seisukohta seoses
teiste konventsiooniosaliste esitatud kõnealuse konventsiooni IV lisa
ning II, VIII ja IX lisa teatavate kannete muutmise ettepanekutega**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes
artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli Baseli konventsioon (edaspidi „konventsioon“) jõustus 1992. aastal ja selle sõlmis liit nõukogu otsusega 93/98/EMÜ¹.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1013/2006² rakendatakse konventsiooni ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) nõukogu otsust C(2001)107/FINAL, millega vaadatakse läbi otsus C(92)39/FINAL taaskasutamistoiminguteks ettenähtud jäätmete riikidevahelise veo kontrolli kohta (edaspidi „OECD otsus“) liidus. Konventsiooni IV lisas loetletud kõrvaldamistoimingutele on osutatud mitmes liidu õigusaktis, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/98/EÜ³.

¹ Nõukogu 1. veebruari 1993. aasta otsus 93/98/EMÜ ohtlike jäätmete üle piiri viimise ja kõrvaldamise kontrolli käsitleva konventsiooni (Baseli konventsiooni) ühenduse nimel sõlmimise kohta (EÜT L 39, 16.2.1993, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

- (3) Konventsiooni kohaselt konventsiooniosaliste konverents arutab ja võtab vajaduse korral vastu konventsiooni muudatusi. Konventsiooni muudatused võetakse vastu konventsiooniosaliste konverentsi istungil.
- (4) Konventsiooniosaliste konverents kaalub oma 15. istungil, mis on kavas korraldada 2021. aasta juulis, konventsiooni artiklis 18 sätestatud korras liidu või teiste konventsiooniosaliste esitatud konventsiooni II, IV, VIII ja IX lisa muutmise ettepanekuid.
- (5) Konventsiooni IV lisa muutmise ettepanek tuleks esitada liidu nimel, et: lisada üldine sissejuhatus, milles eristatakse selgelt mõisteid „taaskasutamist mittevõimaldavad toimingud“ ja „taaskasutamine“; selgitada, et hõlmatud on kõik kõrvaldamistoimingud, mida tehakse või võidakse teha, olenemata nende õiguslikust seisundist ja olenemata sellest, kas neid peetakse keskkonnahoidlikuks, ning et hõlmatud on ka toimingud, mis tehakse enne muude toimingute tegemist; lisada pealkirjad ja sissejuhatavad tekstid, milles selgitatakse, mida mõeldakse taaskasutamist mittevõimaldavate toimingute (IV lisa A osa) ja taaskasutamistoimingute (IV lisa B osa) all; ajakohastada ja selgitada toimingute kirjeldusi, võttes arvesse teaduse, tehnika ja muud arengut pärast konventsiooni vastuvõtmist 1989. aastal, ning tagada kõikehõlmavate sätete lisamisega, et ka kõik konkreetselt nimetatud toimingud on hõlmatud konventsiooni nõuetega.

- (6) Konventsiooni IV lisa loetletud kõrvaldamistoimingute kirjeldused on üldised ja neid oleks vaja selgemaks muuta. Seepärast peaks liit tegema ettepaneku, et konventsiooniosaliste konverents töötab välja selgitavad märkused või suunised nende toimingute sisu selgitamiseks või toetama teiste konventsiooniosaliste vastavat ettepanekut. Need selgitavad märkused või suunised peaksid sisaldama selgitusi ja näiteid hõlmatud toimingute kohta ning neid ei peaks lisama konventsiooni teksti. Sellised selgitavad märkused või suunised tuleks vastu võtta soovitavalt enne konventsiooni IV lisa muudatuste jõustumist.
- (7) Konventsiooni IV lisa ettepanekute eesmärk on: tagada, et konventsiooni asjakohased kontrollimehhanismid on täielikult kohaldatavad ning aitavad seega ettepanekute vastuvõtmise korral parandada jäätmesaadetiste kontrolli; hõlbustada ebaseaduslike saadetiste vältimist; suurendada õigusselgust ning kindlustada konventsiooniosaliste hulgas kõrvaldamistoimingute ühesugune mõistmine ja tõlgendamine ning toetada keskkonnahoidlikku jäätmekäitlust üleilmsel tasandil ja üleminekut üleilmsele ringmajandusele.
- (8) Konventsiooni IV lisa muutmise ettepanekust tulenevalt tuleks liidu nimel esitada ettepanekud plastijäätmeid käsitlevate kannete muutmiseks konventsiooni II ja IX lisa, kuna neis viidatakse teatavale kõrvaldamistoimingule, mis on loetletud konventsiooni IV lisa.

- (9) Liit peaks põhimõtteliselt toetama teiste konventsiooniosaliste hilisemaid muudatusettepanekuid, mis puudutavad konventsiooni IV lisa esitatud kõrvaldamistoimingute loetelu, konventsiooni VIII ja IX lisa loetletud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid käsitlevaid olemasolevaid kandeid ning selliste jäätmete kohta uute kannete tegemist konventsiooni II lissasse (erilist tähelepanu nõudvad jäätmekategooriad), tingimusel et need ettepanekud võivad aidata saavutada samu eesmärke, mida taotletakse konventsiooni IV lisa käsitlevate liidu ettepanekutega.
- (10) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel konventsiooniosaliste konverentsi 15. istungil võetav seisukoht seoses teiste konventsiooniosaliste ettepanekutega muuta konventsiooni IV lisa ning II, VIII ja IX lisa teatavaid kandeid, sest kavandatud õigusakt (konventsiooni lisade muutmine) on liidu jaoks siduv ning mõjutab liidu õiguse, eelkõige määruse (EÜ) nr 1013/2006 ja direktiivi 2008/98/EÜ kohaldamisala ja sisu.

- (11) Liidu- ja Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) siseste elektri- ja elektroonikaseadmete tavajäätmete saadetiste puhul on asjakohane säilitada praegune olukord ning seetõttu mitte kasutada kontrollisüsteemi, mis tuleneb selliseid saadetisi käsitlevate kannete võimalikust lisamisest konventsiooni II lissasse. Seetõttu peaks liit vajaduse korral kasutama OECD otsusega kehtestatud menetlusi, ilma et sellega piirataks konventsiooni artikli 11 kohase teatise esitamist, tagamaks et liidu- ja EMP-siseste elektri- ja elektroonikaseadmete tavajäätmete saadetiste suhtes ei kohaldata täiendavat kontrolli tulenevalt konventsiooni II lisa muudatuste vastuvõtmisest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli Baseli konventsiooni (edaspidi „konventsioon“) IV lisa ning II ja IX lisa teatavate kannete muutmise ettepanekute ning elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete osas konventsiooni II, VIII ja IX lisa muutmise ettepanekute osas taotleb liit konventsiooniosaliste konverentsi 15. istungil järgmisi eesmärke:
 - a) tagada, et konventsiooni asjakohased kontrollimehhanismid on täielikult kohaldatavad, et parandada jäätmesaadetiste kontrolli ja hõlbustada ebaseaduslike jäätmesaadetiste vältimist;
 - b) toetada keskkonnahoidlikku jäätmekäitlust üleilmsel tasandil ja üleminekut üleilmsele ringmajandusele ning
 - c) suurendada õigusselgust ning kindlustada konventsiooni IV lisaga hõlmatud kõrvaldamistoimingute ühesugust mõistmist ja tõlgendamist konventsiooniosaliste hulgas.

2. Lõikes 1 loetletud eesmärkide elluviimiseks esitab liit konventsiooniosaliste 15. istungil kaalumiseks konventsiooni IV lisa muutmise ettepaneku, et:
- a) lisada IV lissasse üldine sissejuhatus, milles eristatakse selgelt mõisteid „taaskasutamist mittevõimaldavad toimingud“ ja „taaskasutamine“, ning selgitada, et hõlmatud on kõik kõrvaldamistoimingud, mida tehakse või võidakse teha, olenemata nende õiguslikust seisundist või olenemata sellest, kas neid peetakse keskkonnahoidlikuks, ning et hõlmatud on ka toimingud, mis tehakse enne muude toimingute tegemist;
 - b) lisada IV lissasse pealkirjad ja sissejuhatavad tekstid, milles selgitatakse, mida mõeldakse taaskasutamist mittevõimaldavate toimingute (IV lisa A osa) ja taaskasutamistoimingute (IV lisa B osa) all, ning
 - c) ajakohastada ja selgitada IV lissas loetletud toimingute kirjeldusi, võttes arvesse teaduse, tehnika ja muud arengut pärast konventsiooni vastuvõtmist 1989. aastal, ning tagada kõikehõlmavate sätete lisamisega IV lissasse, et ka kõik konkreetselt nimetatud toimingud on hõlmatud konventsiooni nõuetega.

Konventsiooni IV lisa muutmise üksikasjalik ettepanek on esitatud käesoleva otsuse lisa I osas.

3. Liit esitab konventsiooniosaliste konverentsi 15. istungil kaalumiseks konventsiooni II ja IX lisa plastijäätmeid käsitlevate kannete muutmise ettepanekud. Nende muudatuste üksikasjalikud ettepanekud on esitatud käesoleva otsuse lisa II osas.
4. Komisjon edastab liidu nimel lõigetes 2 ja 3 osutatud ettepanekud konventsiooni sekretariaadile.
5. Liit teeb ettepaneku, et konventsiooniosaliste konverents töötaks välja konventsiooni teksti mitte lisatavad selgitavad märkused või suunised konventsiooni IV lisa loetletud kõrvaldamistoimingute sisu selgitamiseks või toetab teiste konventsiooniosaliste vastavat ettepanekut.

Artikkel 2

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel konventsiooniosaliste konverentsi 15. istungil seoses teiste konventsiooniosaliste ettepanekutega muuta konventsiooni IV lisa ning II, VIII ja IX lisa teatavaid kandeid, on, et liit võib toetada teiste konventsiooniosaliste järgmisi muudatusettepanekuid, tingimusel et need aitavad saavutada artikli 1 lõikes 1 loetletud liidu eesmärke:

- a) konventsiooni IV lisa loetletud kõrvaldamistoimingud;

- b) elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid käsitlevate uute kannete tegemine konventsiooni II lisasse (erilist tähelepanu nõudvad jäätmekategooriad) ning
- c) konventsiooni VIII ja IX lisa loetletud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid käsitlevad olemasolevad kanded.

Artikkel 3

Konventsiooniosaliste konverentsi 15. istungil kujunevat olukorda arvesse võttes võivad liidu esindajad liikmesriikidega kohapeal koordinatsioonikohtumistel konsulteerides kokku leppida artiklites 1 ja 2 osutatud seisukoha täpsustamises ilma täiendava nõukogu otsuseta.

Artikkel 4

Kui konventsiooniosaliste konverentsi 15. istungil võetakse vastu elektri- ja elektroonikaseadmete tavajäätmeid käsitlevad uued konventsiooni II lisa kanded, võtab liit vajaduse korral OECD otsuse alusel nõutavad meetmed, ilma et sellega piirataks konventsiooni artikli 11 kohase teatise esitamist, tagamaks et see ei mõjuta liidu- ja EMP-siseste elektri- ja elektroonikaseadmete tavajäätmete saadetiste suhtes praegu tehtavat kontrolli.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

I osa

Euroopa Liidu nimel tehtav
ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli
Baseli konventsiooni IV lisa muutmise ettepanek

(IV lisa uue teksti ettepanek)

IV lisa¹

Kõrvaldamistoimingud

Kõrvaldamistoiminguid on kahte liiki: taaskasutamistoimingud ja taaskasutamist mittevõimaldavad toimingud. A osa sisaldab taaskasutamist mittevõimaldavaid toiminguid ja B osa taaskasutamistoiminguid.

Käesolev lisa hõlmab ka A ja B osa kõrvaldamistoiminguid, mida tehakse enne vastavas osas loetletud mis tahes toimingut².

Käesolev lisa hõlmab kõiki kõrvaldamistoiminguid olenemata nende õiguslikust seisundist ja olenemata sellest, kas neid peetakse keskkonnahoidlikuks.

¹ Käesoleva lisa muudatused jõustuvad [kuupäev – [kolme][nelja] aasta möödumisel pärast seda, kui konventsiooniosaliste konverents on dokumendi vastu võtnud].

² Vt A osa toimingud D31–D36 ja B osa toimingud R26–R31.

A. Taaskasutamist mittevõimaldavad toimingud

Taaskasutamist mittevõimaldavad toimingud on toiming, mis ei ole taaskasutamistoiming, isegi kui toimingu teisene tagajärg on ainete või energia taasväärtustamine.

D20 Ladestamine maapealsesse tarindprügilasse, mis on keskkonnast isoleeritud

D21 Paigutamine maapealsetesse basseinidesse (nt vedelate või püdelate jäätmete paigutamine kaevanditesse, basseinidesse või settetiikidesse)

D22 Muu kui punktidega D20 ja D21 hõlmatud maapealne ladestamine (nt maapealne püsiladustamine)

D23 Maa-alune püsiladustamine (nt konteinerites jäätmete paigutamine kaevandustesse)

D24 Muu kui punktiga D23 hõlmatud maasse ladestamine (nt pumpamine puuraukudesse, soolakuplitesse või looduslikesse tühemikesse)

D25 Pinnase kohapealne töötlemine (nt biolagundamine või bioloogiline või keemiline töötlemine)

D26 Heitmine veekogudesse, v.a merre/ookeani

D27 Heitmine merre/ookeani, sh ladestamine merepõhja

D28 Heitmine atmosfääri (nt suru- või veeldatud gaaside ventileerimine)

- D29 Muu kui B osa punktiga R24 hõlmatud termiline töötlemine (nt põletamine)
- D30 Muu kui punktidega D20 – D29 hõlmatud taaskasutamist mittevõimaldavad toimingud
- D31 Bioloogiline töötlemine enne A osas loetletud mis tahes toimingut
- D32 Jäätmete segamine, sh jäätmesegude koostamine enne A osas loetletud mis tahes toimingut
- D33 Käsitsi töötlemine (nt eraldamine), muu kui punktiga D32 hõlmatud füüsiline/mehaaniline töötlemine (nt eraldamine, suuruse vähendamine, aurutamine, kuivatamine, autoklaavimine), füüsikaline/keemiline töötlemine (nt lahustiga ekstraheerimine), keemiline töötlemine (nt neutraliseerimine, keemiline sadestamine) ning immobiliseerimine (nt stabiliseerimine, tahkestamine) enne A osas loetletud mis tahes toimingut
- D34 Ümberpakkimine enne A osas loetletud mis tahes toimingut
- D35 Muu kui punktidega D31–D34 hõlmatud töötlemine enne A osas loetletud mis tahes toimingut
- D36 Ajutine ladustamine enne A osas loetletud mis tahes toimingut

B. Taaskasutamistoimingud

Taaskasutamistoiming on toiming, mille peamine tulemus on jäätmete kasutamine kasulikul otstarbel selliselt, et need asendavad teisi materjale, mida muidu oleks kasutatud teatava funktsiooni täitmiseks, või jäätmete ettevalmistamine selle funktsiooni täitmiseks kas tootmises või majanduses laiemalt.

R20 Korduskasutamiseks ettevalmistamine (nt kontrollimine, puhastamine, parandamine, renoveerimine)

R21 Orgaaniliste ainete ringlussevõtt (nt füüsiline/mehaaniline töötlemine, keemiline töötlemine)

R22 Metallide ja metallühendite ringlussevõtt (nt sulatamine, hüdro metallurgia, füüsiline/mehaaniline töötlemine)

R23 Muude kui punktiga R22 hõlmatud anorgaaniliste ainete ringlussevõtt (nt füüsiline/mehaaniline töötlemine, keemiline töötlemine)

R24 Termiline töötlemine, mille peamine tulemus on energiatootmine (nt põletamine)

R25 Muu kui punktides R20–R24 loetletud taaskasutamine

R26 Bioloogiline töötlemine enne B osas loetletud mis tahes toimingut

R27 Jäätmete segamine, sh jäätmesegude koostamine enne B osas loetletud mis tahes toimingut

- R28 Käsitsi töötlemine (nt eraldamine), muu kui punktiga R27 hõlmatud füüsiline/mehaaniline töötlemine (nt eraldamine, suuruse vähendamine, aurutamine, kuivatamine, autoklaavimine), füüsikaline/keemiline töötlemine (nt lahustiga ekstraheerimine) või keemiline töötlemine (nt neutraliseerimine, sadestamine) enne B osas loetletud mis tahes toimingut
- R29 Ümberpakkimine enne B osas loetletud mis tahes toimingut
- R30 Muu kui punktidega R26–R29 hõlmatud töötlemine enne B osas loetletud mis tahes toimingut
- R31 Bioloogiline töötlemine enne B osas loetletud mis tahes toimingut

II osa

Euroopa Liidu nimel tehtavad ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli Baseli konventsiooni II ja IV lisa muutmise ettepanekud

Konventsiooni II lisa kande Y48 kahes joonealuses märkuses ja konventsiooni IX lisa kande B3011 kahes joonealuses märkuses asendatakse tekst „Lahustitena mittekasutatavate orgaaniliste ainete ringlussevõtt / taasväärtustamine (IV lisa B osa punkt R21)“ tekstiga „Orgaaniliste ainete ringlussevõtt (nt füüsiline / mehaaniline töötlemine, keemiline töötlemine) (IV lisa B osa punkt R21)“ ja tekst „toiming R3“ asendatakse tekstiga „toiming R21“.

Need muudatused jõustuvad konventsiooni IV lisa muudatuse jõustumisel.